

Voor zover ik goed geplaatst ben om straffe uitspraken over mezelf te doen, denk ik aan drie competenties die ik opgepikt heb op het speelplein (en als vrijwilliger bij VDS) en waar ik nog steeds dankbaar gebruik van maak in mijn huidige beroepsleven. Op het speelplein kan je om te beginnen leren om met zelfvertrouwen voor een (grote) groep jongeren te staan en hen liefst een beetje te inspireren. Twee minder sexy, maar niet minder belangrijke competenties, zijn efficiënt vergaderen en feedback geven.

Mijn carrière heeft me naar de universiteit gebracht. Een van mijn hoofdtaken is onderwijs. Het publiek varieert van acht tot meer dan 500 studenten. Het spreekt vanzelf dat je, om je leerdoelen te bereiken en het allemaal aangenaam te houden, de juiste methodes moet gebruiken en een gepaste toon moet aanslaan. Veel van de pedagogische tips & tricks die de universiteit biedt aan jonge docenten spelen eigenlijk in op competenties die een animator in het jeugdwerk spontaan herkent. Je kent de theorie erachter misschien niet, maar veel hulpmiddelen die ik nu aangereikt krijg sluiten netjes aan bij het buikgevoel dat ik vijftien jaar geleden al heb ontwikkeld. Wat werkt en wat werkt niet, wat past bij mijn stijl en wat niet? Het voordeel van een ex-jeugdwerker: je hebt al een stijl, je hebt al geëxperimenteerd, je kan al wat spelen met je aanpak. Wie de animatie van een massaspel voor 150 kindjes van alle leeftijden kan trekken of wie een laatste-avond-show voor 16-jarigen op cursus kan presenteren, die heeft bagage om ook aan een auditorium vol 18-jarigen uit te leggen hoe het Belgische federalisme werkt.

Sommige collega's houden niet van massaonderwijs, maar ik voelde me er van de eerste dag vrij comfortabel bij. Ik heb ook een bescheiden theaterverleden. De combinatie met de ervaring uit het jeugdwerk maakte dat ik er met zelfvertrouwen aan begon, maar ook dat ik er bovendien nog steeds naar uitkijk. Lesgeven voor honderden studenten heeft trouwens wel wat van een animatie: om je publiek geboeid te houden, moet je ook entertainen in de brede zin van het woord. Op het speelplein deden we dat met verkleedpartijen, liedjes en een occasionele rookbom. Aan de universiteit is dat helaas iets minder vanzelfsprekend, maar studenten zien het aan je als je daar met goesting en zonder complexen staat. Die goesting tonen en de moed om complexloos te spelen: ik weet wel waar ik dat heb geleerd.

Een universiteit is soms ook een bureaucratische plek, dus ik breng nogal wat van mijn tijd door in vergadering en met het geven van feedback aan anderen (studenten en ook medewerkers). De universiteit biedt daar vormingen over, maar hier geldt hetzelfde als bij mijn eerste voorbeeld - het klinkt allemaal erg bekend in de oren. Jeugdwerkers mogen trots zijn op wat ze daarover, allicht met vallen en opstaan, al hebben opgestoken. Als jonge medewerker aan de universiteit is het me vroeger genoeg overkomen dat ik aan het einde

van een lange palaver met een onschuldig gezicht vroeg om nog eens te herhalen wat de vergadering precies beslist had (terwijl ik goed wist dat we eigenlijk nog niks beslist hadden). Nachtelijke besprekingen op cursus hebben mij vijftien jaar geleden al geleerd dat het een slecht idee is om uiteen te gaan zonder to do's.

Het verwonderde me bovendien dat niet alle collega's feedback aan studenten of medewerkers leken te beschouwen als een vorm van communicatie, maar als eenrichtingsverkeer. Ik herinner me nochtans van mijn tijd als hoofdanimator op het speelplein dat je, met een beetje handigheid, de stagiair/cursist/animator in een feedbackgesprek eigenlijk zélf veel van de conclusies kunt laten trekken die je in je hoofd hebt. En ook in mijn huidige job geldt nog steeds: als een student ergens zelf opkomt, aanvaardt die dat veel beter.

Het is wat een cliché, maar ik herhaal het graag: jeugdwerk is niet alleen belangrijk om zijn intrinsieke meerwaarde (spelen is een recht, jawel), maar ook omdat het een plezierige, laagdrempelige en veilige leerplek is voor later.

Toon Moonen

Docent Universiteit Gent